

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és osztrák egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 hóra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr. 1 hóra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr., minden következőnél 6 kr. Bélyegdij külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és osztrák egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Háboru a távol keleten.

Arad, július 26.

Tul a Kaukázus hóborított csucsain, a Kaszitenger sós vizén, tul a Mongol sivatagon és a világ másik sarkában levő nagy Chinai-Birodalmon, egy szóval a mesevilág határain is tul van Korea félszigete, mely kimerithetlen kincseivel és deszpotikus állandó forradalmakkal zavart rossz kormányzatával önként zsákmányul kínálkozik a hatalmasabb szomszédoknak.

Amint a legujabb hírek jelzik a lapangó versengés nyílt háboruban fenyegetődik kitörni — Japán és China között.

Valjon érdekelhet-e minket magyarokat e két távol fekvő keleti birodalom között kitörőben levő viszály annyira, hogy csak futólag is figyelmünkre méltassuk, tudva, hogy Magyarország forgalma és kereskedelmi érdekei vajmi kevésbé lehetnek érintve azon tartományokban, s első tekintetre edes kevésbé látszik reánk nézve fontosnak, valjon simogatják-e vagy tépdésik egymás varkocsait a mesebeli két ország czopfos lakosai?

Azelőtt csakugyan nagyon kevés közünk lehetett olyan eseményekhez, melyeknek csak a híre is a leggyorsabb postán hónapok mulva juthatott volna el hozzánk; de ma, midőn az emberi társadalom villamos idegzete egyidejűleg jelzi, bárhol bármi történik, midőn azt írhatjuk, hogy tegnap a japáni csapatok megkezdték az előnyomulást a kínaiak hadállásai felé, és ma a koreai csapatok ágyulövésekkel fogadták a japániakat.

Es oly mélységes az évtizedek óta tartó béke, hogy meghallszik ezer mérföldön tulról is, ha egy-egy ágyut elsütnek, s aggódva figyel mindenki, nem jön-e több oldalról is reá a viszhang?

Mert Korea oly nagy, oly gazdag s a világ kereskedelem szempontjából is oly fontos tartomány, hogy a világ többi hatalmai aligha fogják a kínai és japáni fegyverek esélyeire bízni, hogy mi történjék vele és kié legyen.

A Csendes Oceánba benyuló félsziget névleg ugyan China főnhatósága alá tartozik, de Japán mindenféle ürügyek alatt siet belekötni, s élire állítani ottan a dolgokat, hogy az elmaradott China ellenében nemcsak befolyását biztosítsa, hanem esetleg az egész tartományt védnöksége alá hajtsa, s annak királyát vazallusává tegye.

Igaz ugyan, hogy első tekintetre kétségesnek látszik, valjon a 350 milliónyi lakóssal bíró Chinával megbirkózik-e a 40 milliónyi lakóssal számláló s megfelelőleg kisebb területű Japán, de a számbeli különbségeket nagyon is felméri azon körülmény, hogy a kisebbik Japán az európai civilizációt egészen meghonosította s hadseregét porosz mintára s német tisztek vezetése alatt teljesen harcoképessé tette, úgy, hogy bátran szembe nézhet az óriási, de tehetetlen Chinával.

A legérdekesebb azonban, mint említők az, hogy miként fognak a készülődő háboru-, illetőleg okkupációval szemben a közelebről érdekeit nagy hatalmak viselkedni? Orosz-, Angol-, Német-, Franciaország és az amerikai Egyesült álla-

mok közül a két első és Amerika ugyszólván közvetlenül vannak érdekelve. Oroszország, mely Chinától már a Mandzsutartományt elcsikarta, szintén fente a fogát Koreára, de csak a szibériai vasut kiépítésével valósíthatta volna meg terveit. Amde legalább 10 évbe telik, mire ezen óriási vállalat létesül, s ha akkorig a feltörekvő és életre való Japán elhalászsa előle a kívánatos konczot, hosszú, talán örök időkre elesik tervének megvalósításától; másrészt Angliának sokkal inkább az illenek tervei keretébe, ha a japánok egyszer-mindenkorra lehetetlenné tennék az oroszoknak, hogy hatalmi szférájukat egész idáig kiterjesszék s ez uton az egy India kivételével egész Ázsiát érdekkörükbe vonják.

Hogy Amerikának is megvannak a maga tervei Koreával, az egy szükszavu sürgönyből is kitünik, mely szerint az amerikai kormány Angliának kijelentette volna, hogy az amerikai érdekek megvédésére egy hadihajót küldött ki, de az általános elterjedt hír szerint a kormány más akcióit tervez.

Bizonyára Francia- és Németország sem fogják egészen közönyösen nézni ezt az osztakozást és könnyen meglehet, hogy a távol Ázsiában fölmerült kérdés az európai hatalmakat fogja velünk együtt egymással szembe állítani.

BELFÖLD.

A kultuszminiszter a hercegprímásnál.

Mint a „Pester Correspondenz“-nek Batatonfüredről jelentik, E ő t v ő s Loránt báró

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

Nyári utazás.

I.

Mikor Rozé asszony és férje a kocsai egyegy sarkában elhelyezkedtek, az express-vonat rázása közben csekély izgalmak vettek rajtuk erőt; még egyszer utána néztek a málna csomagoknak, melyeket a kocsai állványára helyeztek s rövid kérdéseket intéztek egymáshoz, hogy valamit nem felejtettek-e otthon. Aztán lassan beállt a megnyugvás; a gondoktól ránczos homlokok kisimultak, az egyenletes mozgás, a robogó vonat monoton zörgése s a nyári délután melege mind összejátszottak, hogy gondolataikra enyhe álom boruljon.

Utazásuk, menekvés Párisból, mely most hatodszor ismétlődik, ha már lefolyt a grand prix-ért való verseny. Tudták, hogy a vidéken más keretben ugyanaz a nyugtalanság vár rájuk, mint Párisban: hogy az ünnepek, a premiérek, a kiállítások és versenyek után most az egyformaság unalma fogadja őket.

Kinéznek az ablakon a tájra, a melyen keresztül siettek, de még nem fogták fel azt, a mit láttak. A friss benyomások és agyközött könnyű lepel terült el, úgy hogy csak elmosódott képeket láttak. A képek lassanként és észrevétlenül világosabbak lettek s formát

és színt kaptak. Látták, mint hullámszak a vetések, a mint a széles zöld felületek a szél lehelete alatt megborzadtak, öreg fák terjesztették ki ágait s lehajoltak a kristály patak fölé, mintha annak tükrében nézegetnék magukat; feltűntek a kicsi házak s mint a fecskék, gyorsan tova repültek.

— Mily szép! — mondá Rozé asszony, a ki az ablakhoz lépett.

Férje szintén odament mellé. Mindketten ugyanarra az ablakra támaszkodtak a szemük ugyanegy dologra meredt. A táj lehelle néha, mint egy menekvő illat, keresztül tört a füstön és poron; a tárgyakat e maguk különböző formáiban, melyek percről-percra váltokoznak, úgy hogy csak egy perozig látni egy tárgyat, bizonyos poézis vette körül; úgy tetszett, mintha mosolyogva köszöntének őket s mintha mindjárt reá istenhozzádot mondanának. Gyöngéd szemrehányással illették magukat amaz érzésre, hogy az élet boldogsága talán oda lent van, a nyugalomban és magányban, a csendes békében, a melyet a táj lehelni látszott.

Az express-vonat egy falu előtt repült el, a melynek vörös cserép fedelei kivilágítottak a zöld síkságból.

— Azt hiszem — mondá a fiatal asszony — hogy ott boldogok lehetnénk.

Szemeik felélenkülték.

— Ha itt megállhatnánk — mondá — csak reggelig.

— Akarod igazán?

— Igen, igen! Szálljunk ki!
Már az ajtó előtt volt, de a vonat örült sebességgel tovább repült.

II.

Miután még két állomáson átrohantak s már kétségbe kezdtek esni, hogy a falu közelében kiszállhatnak, a vonat végre megállott. Egy könnyű kocsit vitte be őket a faluba mely ott feküdt a föld lombok közé rejtve. A közelből szemlélve a szürke falak sokat vesztettek poétikus voltukból, de azért ábrándos szemekkel nézték azokat mindketten.

Tetszett nekik az emberek kíváncsisága s ők maguk kissé meg voltak lepelve a magyarság következtében, melylyel e kis kalandra elszánták magukat. A régi módos vendéglő nagy termével s paraszt szobáival nagyon tetszett nekik.

Az asztalnál örültek a vastag lámpásoknak s a durva terítőnek. Boldoggá és szabaddá tette őket a tudat, hogy egyedül esznek s nincsenek unalmas szolgálók az asztal körül. Valahányszor a szolgáló felgyűrt ujjakkal elhagyta a szobát, a fiatal asszony hangosan felkaczagott. Annak a szükségét érezték, hogy fecsegők és gyermekesek legyenek. A kedvük még vidámabb volt, ha a rögtönzött kirándulásra gondoltak s arra, hogy mit fognak szólni ehhez barátai, ha megtudják.

A mint tüntek az órák, örömeik kívülről kevésbé volt látható. De bensejükben annál mélyebb volt. Nevetésük és fecsegéseikbe né-

közoktatási miniszter aki nővére, Inkeyné látogatására oda érkezett, hosszabban konferált Vassary Kolos hercegprimással. Tiszteletére a biboros diszebedet adott, melyre hivatalosak voltak Fehér Ipoly főpát, Csemegi Károly nyugalmazott kuriai tanácselnök, Léva y miniszteri tanácsos, Francsics és Ugron Akos képviselők, Helcz esztergomi polgármester és többen a primási aulából. Kiszivárgott hír szerint a bérleti szerződést némi módosítással a kormány jóváhagyta. A módosítás abban áll, hogy 30 év helyett 25 évre szól a szerződés.

Horvát országgyűlés.

A tegnapi megszavazott törvényjavaslatot harmadik olvasásban elfogadták. Frank a miatt interpellál, hogy a horvát tengeri fürdőkben, különösen Cirkveniczában, a magyar szellemet propagálják. A bán azt válaszolja, hogy nem lát veszélyt az államjogi viszonyra és Cirkveniczára abban, ha a fürdőben nemzetközi élet kezd lábra kapni. Franknak egy második interpellációjára, a Zenggen létesítendő dohánygyár tárgyában, a bán azt válaszolja, hogy minden lehető meg fog tenni, hogy a gyár minél előbb felállíttassék. A jegyzőkönyvet stante sessione hitelesítették, mire az országgyűlést bizonytalan időre elnapolták.

A nemzeti kérdés.

— Román közép-párt alakulása. —

Hieronymy belügyminiszter, a tegnapi visszautazásával majdnem nyolcz napot igénybe vett erdélyi körutját befejezte s ezen utját előreláthatólag rövid idő alatt egy másik utazás fogja követni, más erdélyrészi megyék meglátogatása céljából.

Újának az a rendkívül örömdetes eredménye van, hogy a hazafias, államfenntartó elemek valósággal tömörültek és a megnyugvás érzetével tekintenek a jövő elé, miután azon meggyőződést szereztek, hogy a kormány biztos látással és erős kézzel véget fog vetni Erdélyben az ismeretes nemzetiségi bajoknak.

E hazafias elemekhez a szászokat is kell számítanunk, kik nem kevésbé érzik, mint a magyarok, hogy a román agitáció ellenük is irányul és fenyegetve vannak általa és a kik e fenyegetéssel szemben a magyar

államban találják meg a legbiztosabb támaszukat.

Ha a román agitátorok még oly határozottan jelezték is a román népnek távolmaradásukkal azt, hogy ők a magyar kormányval és annak képviselőjével nem törődnek, mindazáltal a miniszter jelenléte a román népre is rendkívül nagy hatást gyakorolt.

A mi az agitátorokat illeti, azokat tulajdonkép két osztályba sorozhatjuk: először az azzal iparszerűleg foglalkozók osztályába, a kik a dologból hasznot húznak és másodsor a valósággal nagy zási hóbortban szenvedő fantaszták osztályába. Az elsőktől az állami hatalom egyszerűen megfogja vonni az iparengedélyt, mert ez urakkal szemben semminemű tekintetnek nincs helye, de a többiek is, kik sajnos, a befolyásosabbak közül valók, bár őket inkább pszichiatrikus elbánásban kellene részesíteni, tevékenységükben erőlyesen meg fognak figyelteni és ellenőriztetni.

Biztosra vehető immár, hogy különösen az egyházi méltóságok s azon számos intelligens román vezetése alatt, a kiknek még van valami veszteni valójuk, egy román közép-párt fog képződni, a mely az uniónak és alkotmánynak föltétlen elismerése mellett a román nép mindazon megengedhető kívánságainak megvalósítására fog törekedni, a melyek elvben a kormány részéről sem utasítottak vissza.

Az ország budgetje.

— Az 1893. évi zárszámadások. —

Az állami számvevőszéknél a részletes zárszámadások szerkesztésének munkája közel áll befejezéséhez s legközelebb már az összesítő és lezáró munkákra kerül a sor. Ezek után a kezelési eredmények alapján elkészítik az államháztartás mérlegét és azt a részletes jelentést, melylyel az állami számvevőszék az évi zárszámadást a törvény értelmében kíséri.

Ennek a jelentésnek eddigi szerkezetén Rakovsky István az áll. számvevőszék elnöke már az 1893. évet illetőleg több irányban igen czélszerű változásokat kíván tenni. Az áttekintést az államháztartás vitelének egész rendje és annak eredményei fölött nagyban meg fogja könnyíteni a jelentés bevezető része, amely általános főszegben adja elő a zárszámadás eredményeit, s amelyben az áll. számvevőszék előadja az

államháztartásra s az évközben a kezelés körül netalán felmerült fontosabb ügyekre vonatkozó esetleges észrevételeit.

A tulajdonképeni részletes jelentés első része — szem előtt tartva magának az állami zárszámadásnak törvényszabta berendezését — főbb összegeiben fogja bemutatni első sorban a valódi kezelés eredményeit tekintettel a költségvetési és az azt kiegészítő törvényekre s utalásul a zárszámadás I. részére, melyben ez a kezelés fejezetek, címek és rovatok szerint részletesen ki van mutatva. Ezt fogja követni az állami vagyona mennyiségileg ki nem ható átfutó kezelés, továbbá a cselekvő és terhelő állami vagyona, valamint a pénztári, jövedelmi és vagyonszerzés eredményének ismertetése.

A könnyebb eligazodásnak — kivált a képviselőház tagjai részéről — fontos szolgálatot tenni lesz hivatva az az újítás is, a mely szerint a jelentés azoknak a tételeknek az indokolását, a melyek a nélkül, hogy tulkiadást okoztak volna, mégis eltérést képeznek a budgettől, költségvetési szerinti sorban a tulkiadások, előirányzat nélküli kiadások és kevesebb bevételek indokolásával együtt fogja hozni, holott ezek eddigé mint észrevételek magának a zárszámadásnak ugynevezett összehasonlító részében elszórtan voltak felvéve.

Ugyanitt az eltérések indokolása után helyén való lesz orsz. határozataink értelmében előadni azokat az indokokat is, a melyeknél fogva az előző évi hitelből építkezésekre, valamint építkezési jelleggel bíró átalakítások és felszerelésekre lekötött egyes összegek a tárgyévben felhasználhatók nem voltak, s ezért a következő év kezelésébe átmentek.

A kormány kezelése alatt álló alapok és alapítványok kezelési eredményeinek ismertetésénél nem szükséges változás, de lehetőleg széles alpra kívánja fektetni az áll. számvevőszék elnöke jelentésének azt a részét, mely az állam több jövedelmi ágairól és a jövedelmezőség szempontjából fontosabb állami vagyonszerzésekről szól. Így a pénzügyi tárca jövedelmi ágain kívül különösen fel fogja sorolni a jelentés az államvasutak, az állami gépgyár, a diósgyőri vas- és acélgépgyár, a posta és távirtda, az állami adók, a lótenyész intézetek és kincstári birtokok kezelési eredményeit.

Az állami adósságokra és azokkal kapcsolatos követelésekre vonatkozó nyilvántartási és egyéb adatok külön alosztályt fognak képezni a jelentésben, mire azután a postatakarékpénztárra, az orsz. honvédegyezményegyletre a magyar vasutak összpontosított telekkönyvezésére, az állami vasutak és gyárak, valamint a kincstári vasművek forgó tőkéjére a kedvezményes nyugdíjakra és az állami számvevőszék közegei által foganatosított helyszini vizálatokra vonatkozó kisebb jelentések fognak következni.

Es a ki valaha bajlódott állami zárszámadásunk élén álló azzal a huszonhat hasábos nagy kimutatással, mely költségvetési tejezetek szerint részletezve és összesítve mutatja a kezelés fölségeit, esetleg hiányait, az szivesen fogja látni azt a módosítást is, mely szerint ez adatok jövőben kisebb alakban s így könnyebben áttekinthetően egyrészt az előírásra, másrészt a tényleges pénztári kezelésre nézve elkülönítve fognak kimutatattatni.

KÜLFÖLD.

Az olaszok Afrikában.

A „Gazetta Piemontese“ berlini levelezőjétől beszélgetést tesz közzé, melyet Schweiinfurth ismert Afrika-utazóval tartott, Kassala meghódításáról. Hivatalos körökben ez a közlés kinos föltűnést kelt. Schweinfurth ugyanis a jövőt Afrikában, Kassala meghódítása következtében nagyon sötét színekben tünteti föl. Azt hiszi Schweinfurth, hogy a benszflött hadsereg az első legjobb alkalmat föl fogja használni arra, hogy 50–100 ezer főnyi tömegben az olaszokra vessen magát, hogy Kassala városát kezükből ismét kiragadjon. Az olaszok ebben az esetben előreláthatólag egy napig sem állhatnak ellent a tulerő támadásának. Schweinfurth fejtegetései az olaszok afrikai helyzetéről valósággal megdöbbentők.

Keletázsiai háború.

A Reuter-ügynökség jelenti Tientsinből: Az itteni hivatalos körök nem nagy jelentőséget tulajdonítanak a koreai és japáni csapa-

ha belevegült a megilletődés gyöngé hangja. A tarka színek, melyekkel a falak be voltak fecskenedve, a régi almáriumok mint régi barátok mosolyogtak reájuk; rég elfeledett gyermekmesékből való felírások a gyümölcs-tányérokon, oly hangulatba hozta őket, mely őket gyermekségök idylljére emlékeztette. Lassanként más emlékek támadtak fel lelkükben, melyek őket nászutjukra emlékeztette. Észükbe jutott házasságuk minden édes emlékével és lelkiismeretfurdalást éreztek, hogy csak ily nehezen tudták azt felfedezni mostani életük üres semmisségében.

Némi szünet után így szólt a férfi.

— Emlékszel-e?

A nélkül, hogy válaszolna, az asszony fejét kezébe hajtja, mintha nem merné felidézni összes emlékeit, melyek mégis feltámadva, őt gyönyörrel töltik el. A férj pedig tovább beszélt. Az asszony időközönként fejének egy-egy gyöngéd mozdulatával mondott olykor igent. És szavait sóhajok szakították meg s néha, mintha nem akarna oly gyorsan keresztülsietni minden emléken, néhány perczre elhallgatott.

Az este leszállt s annak csöndje nyugodt hangulatot terjesztett reájuk. A nagy álom, melyet a természet álmódott, megszállotta őket is s mintha egy gondtalan perczben hatalmat vett volna a szívükön is, melyben a régi érzelmeket felköltötte.

— Mártha!

— Róbert!

Szemeik találkoztak mélyen, ragyogón és

gyöngéden. A beszélés vágya eltűnt. Nyitott ablaknál állottak, az asszony férje vállára hajtotta a fejét s a csillagokra nézett, mozdulatlanul ültek így s hagyták az emlékek hullámain elhaladni felettük.

III.

Másnap elutaztak. Újabb boldogságukban még nem vetették meg elég erősen a lábukat, hogy azt megtarthatták volna. Mindazáltal magukkal vitték azt, mely körülvette őket s mely egész életüket megváltoztatta.

A vendéglő ajtajában ülve, kinéztek a völgyre, melynek zugaiban kicsi házakat láttak a messzeségbe elveszni. De a mily mértékben tünedeztek a házak a messzeségbe, ép úgy tűntek el boldog emlékeik. Amikor nem látták többé a vörös házfedeleket a zöld fák között, mindennapos életüknek képe ismét feltámadt. Mély melankólia és szomorúság lepette meg őket. Bizonyos aggodalommal igyekeztek a tegnapi hangulatát megtartani.

— Ismét elmegyünk oda, nemde? — mondta az asszony.

— Igen, a jövő évben.

— De már maguk sem hittek benne. Tudták, hogy éppen mint az expressz vonat mely porával, füstjével és lárájával keresztülrohant a síkságon, a lázas, nyugtalan élet, melyet végleg elhagyni nem volt elég erejük, ismét el fogja őket vinni az igazi boldogságtól, a melyet nem bírtak feltalálni, vagy nem bírtak megtartani.

JEAN REIBRACH.

tok Soeul-ban történt összeütközésének és azt hiszik, hogy az összeütközés további ellenségeskedést nem fog maga után vonni. A soeuli kínai csapatok csak a kínai követség védelmére rendelt katonákból állanak.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Yokohamából tegnapi kelettel: A japán csapatok megkezdték az előnyomulást a kínaiaknak állásai felé. Az összeütközést napról-napra várják.

IDÓJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 758.8 milliméter, délután 2 órakor 756.1 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor $C^{\circ} + 21.4$, délután 2 órakor $C^{\circ} + 31.6$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EK. 7. délután 2 órakor EK. 6. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Minek is van szerelem a világon?

— Jelenet a kapitány előtt. —

— Hatalmas, tagbaszakadt legény áll a kapitány előtt. Izmos karjain feltűrve az ingujjak. De arca halovány. Ijedten néz jobbra balra.

— Kapitány ur! nagy az én panaszom. Besoroztak katonának, s a szeretőm azzal biztat, hogy vágiam el a gyűrűs ujjam, majd nem kellek a királynak.

Mikor látta, hogy nem hajlok a szavára, megölelt és egy hegyes bicskával a szemem akarta kivenni, de a szörnyű jajgatásomra abbahagyta. Aztán meg paprikát szórt a szemem közé, hogy hát megvakuljak, mégis az övé maradjak. Mentse meg kapitány ur ettől a lánytól!

A leányt előállítják talpig gyászba borult anyjával együtt. Meglepetve tekintett kedvesére, nem érti, mikép kerülnek ide együtt.

— Mit parancsol kapitány ur?

— Azért hívtam, hogy ne bántsa ezt a fiatal legényt és megtudjam igaz-e, hogy az élete ellen tör?

— Igaz! Azért tettem, mert hasztalan rimánkodok neki, hogy esküdjék meg velem az oltár előtt... Megszerettük egymást. Elfeledtem érte apámat, anyámat, el az egész világot. Ő volt szülőm, életem, mindenem.

Besorozták katonának. Kértem, rimánkodtam, hogy csónkítsa meg magát, hogy azenyém maradjon. Mikor láttam, hogy gondolkodik, vonakodik, borzasztó sejtelmem támadt, hogy tán már nem is szeret?

Elmentem egy jó lelkű urhoz — a torony alatt, elmeséltem, hogy vétkeztem, s ő azt a jó tanácsot adta, hogy ilyen esetben megengedik a nőülést, mielőtt kedvesem berukkolna.

Futva rohantam hozzá. Igaz-e?

De ő ijedten fogadta a jó hírt és mivel semmi egérutat nem talált, kereken kimondta, hogy nem esküszik meg velem.

Kérdezze meg tőle kapitány ur kérem szépen, miért nem esküszik meg velem? Parancsoljon rá, hogy vegyen feleségül!

— No hát mért nem veszi feleségül ezt a szép leányzót? — kérdi a kapitány.

A fiatal legény egyet köszörül a torkán és egész szárazan, félszéken szól vissza:

— Majd elveszem, ha kiszolgálom a három évet.

— Hallja, jó leány! Ő nem mondja, hogy nem veszi feleségül, de be akarja várni a három évet. Ugy látom, hogy csakugyan nem komoly a szándéka. Azt tanácslom magának, hogy ne epossze magát utána, dolgozzék szorgalmasan, feledje el őt és vigasztalódjék azzal, hogy más leánynak is hűlen lett már a szeretője. Az ilyen legény nem érdemel ilyen hüszivű leányzót. De ne bántsa őt, ne törjön az élete ellen, mert a törvény szigorúan sújtja a gonosztevőt.

A leány bánatosan felemelte lecsüggesztett fejét, megölelte mellette csendesen szokogó édes anyját, aztán mintba kicserélték volna, vad tekintettel, kikelt arccsal robant az asztal elé:

— Meglehet kapitány ur, — így szólt — hogy nem érdemli meg ez a legény az utána való irást; meglehet, hogy a törvény szigorúan bünteti azt, aki a más testi épességét megrontja. De én ezt a legényt mégis szeretem! nagyon szeretem! És nem engedem, hogy engem leányfejjel hagyjon itten.

— Miatta eltört az édes apám anyámmal együtt; azt mondta, hogy csak úgy jöhettünk vissza hajlékába, ha ez a fiatal ember beköti a fejemet. Én hát esküszöm itt a kapitány ur előtt az élő istenre, hogy ő nem fog elmenni mint nőtlen ember katonának! Vagy mind a négyen meghalunk, amint lát bennünket a kapitány ur, — vagy kiszárom mind a két szemét, s aztán hozzá szegődök koldusvezetőnek,

és ha így barangoljuk is be a világot, én boldog leszek, mert mellette lehetek, mert én őt nagyon, de nagyon szeretem! Isten áldja meg kapitány ur.

Megfogta egyik kezével fájdalomtól roskadozó édes anyja kezét, megragadta — a másikkal az elbámult legény kezét és aztán gyors léptekkel távozott.

A kapitány a jelenet után a mint a torony alatti lépcsőkön lefelé haladt, elandalogva dudolta:

— Minek is van szerelem a világon...

IDÓJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Július 27. —

Változó felhőzet. — Helyenként csapadék. — Zivatarok. — Hőüljedés.

Az iskolaszék ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, július 26.

Aradváros iskolaszéke tegnap délután ülést tartott, melyen Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester elnöklété alatt jelen voltak: Millig József iskolafelügyelő, Institúrie Kálmán, Pollák Gyula dr., Abrai Lajos, Fényes Dezső, Bing Vilmos, Barabás Béla dr., Rozsnyay Mátyás, Schusztér Illés dr., Nikodém János, Szöllősy Károly, Fischer Antal, Boros Vida, Tedschey Viktor, Boros Aurél.

Az ülés kezdetén az iskolaszék több behajtatlan tandíj hátralék leiratását intézte el, majd a polgári leányiskola részére kidolgozott rend és tegyelmi szabályokat vette tárgyalás alá. A szabályzatot egy bizottságnak adták ki a mult ülésen, most e bizottság véleményes jelentést terjesztett elő, mely a tervezet egyes pontjait elfogadta, míg másokon lényegtelen változtatásokat eszközölt.

Annál a kérdésnél, ha elmehet-e a tanuló-leány nyilvános mulatságra, avagy sem, elsőnek Boros Vida szólalt fel, ki az erkölcsi-ség szempontjából kéri kimondani, hogy amint a középiskola, úgy a polgári leányiskola növendékeit is tilták el nyilvános táncmulatságtól. Ez szerinte szükséges. Es ha a szabályzat szigorú betartása fölötti örködés nincs is az igazgató hatáskörében, a fennálló szabályzat mindig csak előnyöket biztosít az erkölcsi-ség javára.

Fényes Dezső közvetítő indítványt tett, Tedschey Viktornak Boros Vidával ellenkező felfogása van.

Bing Vilmos nem is tudja, hogy került e kérdés a szabályzatba. Ezt — ha az iskolaszék elfogadja is — a szülők, kik gyermekeiket legdrágább kincsüknek tartják — abba belemenni nem fognak.

Barabás Béla dr. hasonló értelemben szólalt fel.

Az iskolaszék nagyszótöbbséggel mondták ki, hogy a szakasztörvénly.

A nagyobb, igazolatlan iskolamulasztásra vonatkozólag azt határozták, hogy azt esetről-esetre bejelentik az iskolaszéknek.

A megrovás alá eső cselekedetek büntetésénél Boros Vida a miniszteri rendelet daczára ellene szól a letartóztatásnak, mely lehetett észszerű évekkel ezelőtt, de ma már — midőn azt a fiúiskolákban is eltörölték — nem az. Ha szükséges, felebbezni fog a letartóztatás ellen a közigazgatáshoz, esetleg a miniszterhez.

Barabás Béla dr. hasonló értelemben szólal fel, s a bizottság javaslatát fogadja el némi stiláris módosításokkal.

Az utjetelepi iskola szolgálja, Knie Károly fizetésemelésért folyamodott, amit az iskolaszék méltányolva a felhozott indokokat, neki meg is adott.

Ezután Millig József iskolafelügyelő tett jelentést az egész iskolai évben befolyt tandíjakról, majd a pénzbirosárolásokról és egyéb belolyt büntetési összegekről. Ezt az iskolaszék tudomásul vette.

A mult iskolai évről vizsgálati a kitűzött időben, a biztosok jelenlétében folytak le. Az eredmény minden iskolában kielégítő, a követelményeknek megfelelő volt.

Salacz Gyula polgármester előadja, hogy a szt.-pétervári iskolában, hol a változó amerikai rendszer divik, igen szép eredménynyel zárult a tanév, ami nagy előny a

városra, miután a rendszer fenntartásával megakarintást eszközöl a város.

Az iskolaszék ezután Urszics Darinka tanítónőnek a lefolyt évben teljesített helyettesítésekért 150 forint tisztelet díjat szavazott meg.

Györgyóssy Rudolfot, a kapa-utcai iskola igazgatóját az igazgatói teendőik alól — saját kérelméhez képest — felmentették.

A kassa-utcai ovoda örvendetes lendületet vett, úgy hogy még egy dajka alkalmazása vált szükségessé. Az óvónő Welsz Lujza az iskolafelügyelő s a szülők nagy meglegedésére tölti be állását, melyben őt az iskolaszék véglegesítette.

Ezzel az ülés véget ért.

HIREK.

Július 27. Péntek. Róm. kath. naptár: Pantaleon. — Protestáns naptár: Pantaleon. — Görög-keleti naptár (július 15.): Quirik. — A nap kél 4 óra 20 perczkor, nyugszik 7 óra 20 perczkor.

Szabadságharcsi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet: díjtalan.

Kölcsény-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Személyi hírek. Csikós József ezredes csász. és kir. 33-ik gyalogezredbeli ezredparancsnok hosszabb szabadságról visszaérkezett s az ezred feletti parancsnokolást Bunnévác alezredestől átvette. — Dessewffy Sándor csanádi megyés püspök lábujja gyógyítása végett Badenba utazott.

— A belügyminiszter Aradon. Hieronymi Károly belügyminiszter befejezte erdélyi utját, melyet az oláh kérdés megoldása érdekében tett. Tegnap Déván vonatra szállt, s egyenesen a fővárosba utazott. A minisztert vivő vasut Aradot is érintette, hol a belügyminiszter kiszállt kocsiájából, s a perronon járkált. A vasut fél tizenkettőkor tovább utazott, Budapest felé.

— A zászlóalj itthon. Tegnap reggel fél 9 óra tájban hangos zeneszóval, kemény, egyenletes lépésekben vonult végig a városban egy nagy csapat katona. A csász. és kir. 33-ik gyalogezrednek Pancsován állomásozó 4-ik zászlóalja volt az, amely tegnap hazaérkezett, hogy az ezrednek többi zászlóaljaival egyesülve, megtegye az ezredgyakorlatokat, majd pedig az ideai manővert berekesztő hadosztálygyakorlatot. — A hazaérkező zászlóalj élé háziezredünk teljes tisztikara kivonult, hogy már az állomásnál szívélyesen üdvözölje a körükbe jövő bajtársakat. Megjelent Spiegelfeld József br. vezérőrnagy, dandárparancsnok, Csikós József ezredes, ezredparancsnok, Bunnévác alezredes stb. A zászlóalj nyomban a megérkezés után, élén a szintén kivonult katonazenével, bemenetelt a várba. Egész uton nagy közönség kísérte a derék bakákat, kik bizonyára szíves örömet jöttek haza, habár rövid időre is, a messze Pancsováról.

— Elek tűzveszélyben. Tegnap a reggeli órákban nagy gyorsasággal terjedt el az a hír Aradon, hogy Elek község lángokban áll. A hír annál is inkább óriási izgalmat keltett, mivel szél kezdett fújni s félt volt, hogy Elek a nagy szárazság következtében olyan sorsra fog jutni, mint a tavaly leégett Pécska. Később szerencsére kitudódott, hogy a láрма nagyobb volt a valóságnál. A tényállás a következő: Fél kilencz órakor reggel érkezett egy sürgöny Elekről Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispánhoz, a mely így hangzott: „Elekre tűzoltóságot. Jank főszolgabíró.” Szathmáry Gyula alispán rögtön intézkedett, hogy az aradi tűzoltóság esetleg külön vonattal mehessen a tűz színhelyére; időközben a tűzoltók megfuvatták a trombitákat, hogy egybegyűljenek az önkéntes vállalkozók. Mig azonban ez intézkedések és előkészületek folytak

nálunk, addig Eleken a tűzetszerencsésen elfojtották. Három házleégéts ekkor a tüzet lokalizálni sikerült, a miről fél tizenegy órakor az eleki főszolgabíró táviratilag értesítette az aradi kapitányi hivatalt. Így az aradi tűzoltóság kiutazása feleslegessé vált.

— A millenniumi kiállításra összeállítandó nemzeti viseletek, különösen a népviseletek megfestéséhez a keresk. miniszter Molnár Arpád m. kir. operai jelmez festőt bízta meg. Eczélből a keresk. miniszter a nevezett festőt Aradmegye törvényhatóságának is figyelmébe ajánlotta, hogy munkájában lehetőleg segélyére legyen.

— A cigány-telepítés. Bajcsy László Kunágota község jegyzője, alapos készütséggel és elismerésre méltó türelemmel, évekig foglalkozott a kóbor cigányok megtelepítésének gondolatával. Bajcsy Lászlónak, mint már e lapokban jelezve volt, sikerült olyan tervvel föllépni, melyet a belügyminiszter helyesnek fogadott el, és mint megirtuk, megbízást kapott az egyszerű falusi jegyző a minisztertől arra is, hogy a cigánytelepítésről bemutatott tervei alapján, indokolt törvényjavaslatot készítessen. Megbízható forrásból vesszük az értesítést, hogy a javaslat és annak indoklása elkészült és hogy abban a telepítési kísérletek felügyelőségének székhelyét Szeged van kijelölve. Ha a javaslatot kellő időben sikerült törvény erőre emelni, ez az új hivatal Szegeden már 1895. január elsején megalakul és nem lehetetlen, hogy a millenniumra szelidített kóbor cigányokat mutatunk be. Szeged kétségtelenül szívesen ad helyet az olyan kultur missiónak, amilyen a kóbor cigányok megtelepítése lenne és érdeklődéssel várja a törvényhozási intézkedést, mely ebben a nagyjelentőségű ügyben, úgy látszik, már az összesel meghozatik.

— Az egyforintosok. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök utasítást küldött Aradvárosához, amelyben a hatóságot arra utasítja, hogy a lakosság figyelmét az egyforintos állampapírok bevonására sürögősen és több ízben hívja fel. Az 1 forintos állampapírok 1894. decz. 31-éig érvényesek, azontúl, de csak 1896. évi június hó 30-ikáig az adóhivatalnál fogadottnak el.

— Tanfelügyelők a közoktatásügyi miniszternél. A kir. tanfelügyelők augusztus 4-én, a jövő hét szombatján tisztelegnek Eötvös Lóránd báró vallás- és közoktatásügyi miniszternél. A küldöttséget Tóth József pestmegyei kir. tanfelügyelő vezeti. A deputációban részt vesz Várjassy Arpád, Aradmegyei kir. tanfelügyelője is.

— Leszkay kérelme. Leszkay András az arad-nagyvárad-i szinárulat igazgatója kérvényt adott be Nagyvárad szinügyi bizottságához, melyben kéri a szinügyi bizottságot, hogy eltekintve az eddig bevett szokástól, mely szerint mindig a tél folyama alatt határoztak Nagyváradon a felett, hogy kinek adják a szinkört, e kérdésben most döntsenek, mert ha Nagyvárad biztosítva van neki, úgy októberben nyugodtabban szervezhet nagyobb anyagi áldozatokat igénylő társulatot. A nagyvárad-i szinügyi bizottság — mint levelesünk jelenti — bizonyára nem a kicsinyes fontoskodás és alaptalan aggodalom szemüvegén keresztül fogja bíráltni ezt az ügyet, és teljesíteni fogja Leszkay András kérvényét minden habozás nélkül. Így Leszkay Andrásnak biztos kilátása van arra nézve, hogy jövőre is meg fogja tarthatni az aradi téli színház mellett, a nagyvárad-i nyári szinkört.

— Alapítvány aradiaknak. Kishalmi Ferencz néhai Pálffy Józsefné emlékére 4000 frtos alapítványt tett, melynek 200 frtnyi egy évi kamata az aradi polgári jótekonyság-egylet árvaházában ne-

velt, kifogástalan erkölcsű fiu vagy leány tüzletberendezésére vagy kiházasítására fog kiadati. Mindazok, kik pályázni szándékoznak ezen segély elnyerésére, kérvényüket folyó évi augusztus hó 17-ig Salacz Gyula királyi tanácsos polgármesterhez benyújtani tartoznak.

— Versenykocsizás Arad és Szeged közt. A kis-zombori gazdasági egylet vezetőinek kezdeményezéséből érdekes távkocsizásra van kilátás. Arad és Szeged városok között történnék meg a verseny. A versenyenél a beérkező lovak kondíciójának milyenségére fektetik a főszlyt. — Az érdekes versenyt szeptember hó elején tartják meg.

— Elbocsátás a honvédség kötelékéből. A m. kir. honvédelmi miniszter Vannay Gyula 5-ik honvédezdbeli tartalékos hadnagyot, aradi polgármesteri fogalmazót, szolgálati kötelezettsége teljesítése után a honvédség kötelékéből elbocsátotta.

— Dákó-román suszterinas. Hán Flórián rossiai oláh tanító fia, Péter, Aradon volt alkalmazva, mint suszterinas Oláriu Jusztinnál. Hán Péter azonban megunta a suszteriséget, vagy talán Aradot és a napokban megugrott a városból. A csendőrség az országúton megállította a vándorló fiut, s miután munkakönyvét megvizsgálták, abban oláh izgató verseket, dalokat találták. A mártir csemetét átadták a rossiai előjáróságnak.

— Anna napja. A jókedvű Katalin-napok pendantja, Anna-napja köszöntött be tegnap azokra is, a kik e kedves névre hallgatnak, azokra is, a kik e név hallatára repesve gondolnak a sok szép közül legalább is az egyik Annára. Hogy a hagyomány, vagy pedig az Annák varázsa mennyire uralkodik az emberekben, hiszen arról már hetek óta beszélnek és még mindig nem beszéltek eleget a fürdői tudósítások. Nincs forrás amelynek hűsénél, vagy lomb, melynek árnya alatt ne találkoznék mind fényes eredménynyel kecsegtető készüldés, a várva-várt és híres Annabárra. Es ennél a készüldésnél csak egy van még renetgebb; az a sok virág, a mi tegnap mind szépen csokrokba simul, hogy rövid életű szinpompájával, gyorsan eltűnő illatával, szintén hozzájáruljon az Annák öröméhez. A hagyomány vagy az Annák érdeme ez az általános Anna-láz, arról beszéljenek azok, a kik erről beszélni nálunk illetékesebbek.

— A bakancs győzelme. Szinte fájt a szívünk, mikor a szegény baka lábára erőszakolták a csizmát. Annál jobban esik most hallani, hogy a katonai csizmák a gyalogságnál végső napjaikat élik. A tapasztalat azt mutatja, hogy ez a lábbeli nagyon drága jószág és nem felel meg rendeltetésének, miért is a hadügyminiszterium elhatározta, hogy lassankint kivonja a használatból s a gyalogság eszentül csakis fűzős cipőket fog használni. A bakancs a táborban is elfoglalja a csizmák helyét s a gyalogos a bornyuban tartalékul új fajta vászon cipőket is fog hordani, melyeknek csak talpa készül bőrből. A tartalékcipő főképen arra szolgál, hogy a feltört lábú legények ebben könnyebben gyalogolhassanak. Már a mult évi nagyhadgyakorlatok alatt is látni lehetett ezeket a vászoncipőket, melyek akkor fényesen beváltak.

— Zsebelésben utazik. A vigócok sokfélék. Van, a ki borban, van, a ki kávéban, papirban, s még egyéb szilárd és folyékony tárgyban utazik, van azonban olyan is, aki zsebelésben utazik. Az utóbbiak tajtajához tartozik Lax Hermann, felsőmagyarországi utazó, ki tegnap egy elég szemrevaló asszonynyal utazott Aradra. Diskréten folyt a diskurzus, s ennek dacára Aradon az asszony azt vette észre, hogy a tárczája nincs sehol. A fájdalmas tapasztalatot közölte a vasuti rendőrök egyikével, ki megmozgatta a gyantutlanul illanni vágyó vigóczet. A pénz előkerült, Lax Hermann pedig most zokog a városház egyik legkeményebb prioccsán.

— Akit a szerencse üldöz. Hiába, a szerencse istenasszonyának az a tulajdonsága van, hogy akinek kedvezni akar, annak minden körülmény között kedvez, még ha a véletlen egész sorozata akarja is megakadályozni benne. A mult héten egy alessandriai kereskedőt szemelt ki, hogy bebizonyítsa milyen könnyű tud lenni, ha valakit boldoggá akar tenni. Az illető négy számot tett a milánói lottóra:

36, 20, 45 és 17. Másnap egy hírlapot vett a kezébe, amelyből megtudta, hogy a négy szám közül hármat kihúztak a 36-os szám helyett azonban a 6-os szám jött ki. A kereskedő dühöngeni kezdett, hogy a negyedik számot eltévesztette és kivéve a tárcsájából a reskontót, mérgeben összetépte. A harmadik napon megtudta, hogy rosszul táviratozták meg Milanóból a számokat, amennyiben a 6-os szám helyett 36-ot kellett volna táviratozni. A kereskedő a haját tépte kétségbeesésében, hogy eltépte a reskontókat és már le is mondott minden reményről, mikor véletlenül elővette a tárcsáját és megtalálta benne a reskontót sértetlenül. A szerencsés ember dühében egy másik reskontót tépett össze és csakhamar a 4 lira tétért 240,000 lira ütötte a markát.

— A kolera. Nagyváradon Jung Adám postatiszt koleraszzerű tünetek közt megbetegedett. A városban nagy rémület uralkodott mindaddig, míg a városi tiszt orvos meg nem állapította, hogy a betegség csak kolera nostras. A horodenkai kerületben két betegedés és két halálozás, a husiatini kerületben egy betegedés, a brszczeni kerületben két betegedés és egy halálozás, a zaleszczyki-i kerületben tizenkét betegedés és nyolcz halálozás történt. A brszczeni kerületben egy beteg és a zaleszczyki-i kerületben négy beteg felgyógyult. — Zarnowban, Radom kormányzóságban, tegnapelőtt négy kolerában meghalt embert temettek el. E miatt a nép zavarogni kezdett és meg akarta akadályozni a temest; elűzte a halottvivőket, megrohanta a kolera-barakkokat és husz beteget kiszabadított. A rendőrség közbelépett és több embert megsebesített. A vezetőket letartóztatták.

— Hirtelen elhunyt százados. Verscezen nagy megdöbbenést okozott városzerte Botka József 7. honvédezdgezdbeli százados, törzstiszt-jelölt hirtelen elhunyt. Botka százados este 7 órakor szivarozva sétált az Andrassy-sétátéren és fél 8 óra tájban hazafelé indult. Midőn a Frankl-féle kereskedés elé ért, hirtelen tüdővérzés vette elő; volt azonban még annyi ereje, hogy a szomszédos ház udvarába bemenjen, kardját leoldotta és a konyha lépcsőjére leült. A vérzés újra megindult és pár perc múlva Botka százados halva bukkott az udvar kövezetére. A szerencsétlenség hírére óriási embertömeg gyűlt össze. A boldogult fiatal neje közel volt a kétségbeeséshez, midőn férjét, a daliás katonát mint halottat látta viszont egy idegen udvar véres kövezetén. A temetés impozáns részvétnyilatkozatok közt ment végbe.

— A rossz izlésű Petőfi Sándor. A Tempsnak egyik munkatársa e napokban megírta élményeit Boszniáról, hol mint Kállay vendége tíz napot töltött és ezuttal Magyarországról is megemlékezett, még pedig nem éppen kedvezően. Nem is csodáljuk francia irótársunk rossz kedélyhangulatát, mert az ut Budapesttől Belgrádig 36 fokos melegben csakugyan nem valami mulatságos, főleg akkor, ha tekintetbe vesszük, hogy hazánkban éppen ez a vidék kiassé egyhangú. De azért kár volt a következő megjegyzésre fakadnia: „Athaladtunk a magyar pusztán és úgy halom, hogy Petőfi, a magyarok nemzeti költője, megénekelte a végtelen síkságot. Nagyon szeretném tudni, hogy ugyan mi indíthatta rá, hacsak nem hasznias rajongása, mert különben fel kell tételeznem, hogy izlése bizony nem volt a legjobb. Hisz különben Mistral Frigyes a Craut is meg tudta énekélni. De Petőfit, úgy látszik, semmiesetre sem vezette valami esztetikus indok, különben igazán sajnálnám. Már ennek a kedvéért igazán kár volna megtanulni a magyar nyelvet. De más valami még jobban elszomorított. A szép magyar hölgyek, a kik oly tisztán éjtik a francia nyelvet, most már nem francia bonnokkal, hanem német leányokkal neveltetik gyermekeiket. Utközben szerencsém volt a magyar konyhához is. A gulyás ugyan jobb volt, mint azok a titokzatos ételek, melyeket a párisi világiállítás csárdájában ettünk, de azért ez is csak bevezetője volt a bosnyák konyháknak.“ Bizony sajnáljuk, hogy a Temps munkatársa 36 fokos melegben ismerte meg Magyarország egy részét úgy röptében.

— Öngyilkosság szerelmi bánathól. A diógyőri gyárban alkalmazva volt 19 éves Rózsán János bádogos „legény“ tegnap pajtásaival vigan mulatgatott. Azután haza-

ment lakására, hol egy erdőkerülő fiával lefeküdt aludni. Ejjel felkelt és a kerülő fegyverével sziven lötte magát. Reggel a szerencsétlent vértócsában fetrengve találták halva. Társa állítólag semmit sem hallott a lövés zajából; különben nem is járul rá gyanu. Azt mondják, régóta szerelmes egy győri leányba, hihetőleg szerelmi bánat kergette a halálba. Szüleit, kik jómódu emberek Breznóbányán, táviratilag értesítették fiok szerencsétlen végzetéről.

— **Harminczmillió örökség.** A szeszélyes Fortuna istenasszony kellemes meglepetésben részesítette minap D o r t Ferencz bassonai iskola-igazgatót. Hivatalos értesítést kapott, hogy egy csehországi rokona meghalt, s h a r m i n o z milliót hagyott rá. A szerencsés örökös a legközelebbi gyorsvonattal Csehországba utazott, hogy a hagyatékot birtokába vegye.

— **Elmés.** A szalonban, a hol az estéket szokták tölteni, megszólal az óra.

Valaki számlálja az órákat.

— Már tíz óra!

Szomszédja:

— Csakugyan? Hogy mulik az idő! Tegnap ilyenkor még alig volt kilencz óra.

— **Leégett község.** Szombathely mellett — Z a n a t községben roppant tűzvész pusztított. Elégett 30 ház és épen maradt 7 ház meg a templom. A tűzoltók azonnal megjelentek a helyszínén és bámulatós önfeláldozást tanusítottak. Több közülök megsebesült. K á p l y Boldizsár hírlapíró, a „Vasvármegye“ belső dolgozó társa, egy égő házba kétszer behatolt a siránkozó tulajdonosnőnek 400 frjtát mentette meg. A fiatal hírlapíró megdőlt az égő ház konyhája és a karján hozott ruhacsomag meggyuladt. A közönség zajosan megéljenezte a bátor újságírót. A nyomor Zanaton általános és Szombathelyről szállítanak élelmi szereket.

— **Az elzalogosított asszony.** A bécsi legelőkelőbb szállodák egyikének éttermébe fiatal, elegáns pár állított be a minap — ebédelni. A megrendelt ételek és italokról a pinczerek azonnal látták, hogy jó társaságbeli emberekkel van dolguk. Az ebédnek vége volt, a férfi ragyujtott illatos Upmanjára és odaintette egyikét a hajlongó fecskéfarkuaknak:

— Küldje ide a vendéglőt!

A pinczér elsápadt. Mit, ő méltóságának talán valami panaszja van? A szállodatulajdonos megjelent és a pinczerek remegve állottak a háttérben.

— Uram — szólott a vendég, miközben a mellette ülő asszony bájos ajkai körül szeretetreméltó mosoly játszadozott — mi házaspár vagyunk, valóságos, törvényesen egybekelt házaspár.

— Oh én abban sohasem kételkedtem, hajlongott a vendéglős.

— De nincs pénzünk fizetni, szakította félbe a vendéglőt, a gavallér.

— Sajnálom de...

— ...de ön követeli pénzt? Természetes. Holnap megkapja. Addig a feleségem zálogban marad. Ugy-e piczikém elzalogosíthatlak?

— Igen, hisz nem tehetünk mást, — szólott az asszony legbájosabb mosolyával.

A vendéglős hiába szabadkozott, az előkelő ur megnevezte magát, egyike volt az osztrák főváros legismertebb gavallérjainak, kit pazar életmódja miatt gyámság alá helyeztek. Az előkelő név hallatára a vendéglős mitsem skart tudni zálogról. De a gavallér nem tégitott.

— Hát nem érti? — szólott a gavallér. Ha nem tartja itt feleségemet, tönkretesz a legpompásabb számításomat. Kényszerhelyzetbe kell jutnom — kényszerhelyzetbe! Ez a legszebb dolog a világon.

A gavallér elment és otthagyta zálogba a feleségét. Másnap elhozta a pénzt, kiváltotta az asszonyt és diadalmas mosollyal hajtattott el a feleségével.

— **Allah il Allah!** Ha megvalósul az a terv, melyet a fővárosban lakó mohamedánok szőnek, érdekes épülettel gyarapodik majd a székes-főváros és az Allah il Allah-k i-áltása, melyet most csak a „Szultán“ előad-

sain lehet hallani, valóságos muezzin ajkairól fog lehangzani a mosé minaretjéről. Mert hát templomot akarnak építeni a nagy próféta igazhitű hívei; a vallásszabadság országának szívében emelkednek a keskeny, kerek tornyu épület, a hová eljárának pénteken és ünnepnapokon a török főkonzul és tisztjei, a gazdag török kereskedők és a szegény bosnyák bakák, odamennének a Gül Baba sirjához zarándokoló hívek és hirdetnék Allah és Mohamed dicsőség t. Nem irigyelné tőlük jó ember a templomukat és fővárosunk népe ép oly türelemmel viseltetnék a török istentiszteletek iránt, mint a hogy tiszteli minden más felekezet ajtatosságát.

— **Kómikus beteg Karlsbadban.** Egy öreg lengyel nemes érkezett a napokban Karlsbadba és konzultált az orvossal. A következő párbeszéd fejlődött ki közte és az orvos között:

— Orvos ur, minden nap rosszul vagyok, azért jöttem el ide, hogy gyógyítson ki.

— Talán uraságod sokat iszik?

— Oh nem, ép ellenkezőleg...

— Akkor talán kevés mozgást csinál?

— Kérem, földbirtokos vagyok, örökösen járok, kelek.

— Akkor talán sokat boszankodik a gazdagságban?

— Oh nem, gazdag ember vagyok, nincs okom a bosszankodásra.

— Hát, kérem, akkor beszélje el az életmódját.

— Reggel felkelek 9 órakor, megiszom két pohár ó cognakot, aztán kilovagolok. Mikor visszajövök, megreggelizem. Hozzá egy-két-kilencz pohár magyar asszu bort iszom. Aztán lefekszem olvasni újságot, de nem boszankodási célból, csak épen olvasás kedvéért. Majd ki megyek az istállóba megnézni az új lovakat, amelyekkel úgy becsapott egy zsidó kupecz. De ezért sem boszankodom. Aztán ebédelek, iszom bordeauxi borokat, a fekete kávéhoz snapszokat. Estére a legfinomabb rumot iszom a miből egy üveg 9 márká. Vacsorára lazacot majonnaisseel, angolnát és más hideg ételeket eszem. Lefekvés előtt mindig lemegyek a pinczébe egy kicsit szétnézni. Ime, doktor ur, ilyen egyszerű az én életmódom és másnap mégis mindig fáj a gyomrom.

— **Borzasztó öngyilkosság.** M o l n á r Józsefné miskolci asszony vasárnap délelőtt a miskolci főpályaudvara egyik részén az átjárónál egy tartalékmozdony kereké alá vetette magát. C s i r á k Nándor mozdonyvezető azonnal ellengőzt adott, de a gépet többé meg nem állíhatta és így alig néhány pillanat alatt a teljesen összeroncsolt véres holttestet vették ki a vágányok közül. Az elkövetett öngyilkosságnak számos közeli tanúja volt, anélkül, hogy megakadályozhatták volna. Az öngyilkossá lett nő ellen a rimaszombati kir. törvényszéknél szándékos gyújtogatás miatti bűnügy volt folyamatban és valószínűleg ettől való félelmében követte el az öngyilkosságot.

— **Halálos ugrás a vízbe.** Siófokról írják, hogy ott a napokban nagy szerencsétlenség történt, a mely valósággal megrázó hatást tett a fürdőközönségre. A szerencsétlenség T k a l a c s Stankó, károlyvárosi közjegyzőt érte, a ki feleségével és többekkel a Balatonban fürdőtt. Tkalacs, a ki javakorában levő, erős férfi, az ugródeszkáról fejest ugrott a vízbe. Miután lemerült, hasztalan várták, hogy ismét feljőjjön. Felesége kétségbeesetten segítségért kezdett kiáltozni. A segélykiáltások óriási ijedtséget keltettek a közönségben. A fürdő hölgyek megrémülve szaladtak ki a vízből, mások meg elősiettek, hogy az elájult asszonynak legyen segítségére. Ezalatt egy fiatal ember fölötözve ugrott a vízbe, hogy az elmerült közjegyzőt megmentse. Többen a csónakon jöttek a szerencsétlenség helyére, hogy dr. Tkalacsot kihuzzák a vízből. Meg is találták nem sokára a szerencsétlent, a ki azonban már eszméletlen kívül volt. A csónakba fektették és azután a szállóba vitték. Itt már várta dr. Z a l a i fürdőorvos, a ki sokáig hiába fáradozott, hogy eszméltre térítse a már teljesen alélt közjegyzőt. Végre egy órai fáradság után dr. Tkalacs újra eszméltre jutott. Időközben odasiettek P e r t i k és A n g y á n tanárok, a kik jelenleg a fürdőben vannak és

szintén közreműködtek a szerencsétlen ember megmentésén. De minden igyekezetük hiába volt, dr. Tkalacsot már nem lehetett megmenteni. A bukásnál súlyos a gyorágkórást szenvedett, nyakcsigolyáját törte és este hat órakor meghalt. Dr. Tkalacs Stankó alig egy év előtt nősült meg. Szép fiatal felesége iránt őszinte részvételt van Siófok közönsége.

— **Egy választás utóhangjai.** A legutóbbi 1892-iki képviselő választásokon az olasz-lisztkai kerületben M o l n á r Béla kormányparti és K u n n Béla függetlenségi jelölt közt heves küzdelem folyt. Különösen S á r o s p a t a k o n volt nagy küzdelem. Január 16-án éjjel mindkét párt hívei a kortestanyákon mulattak. Kunpárti diákok Molnár főkortesének, Kezinek tanyája mellett mentek; innen néhányan kirohantak és Ladányi teológust, meg Szentpéteri földmivest súlyosan megsebesítették; utóbbi munkaképtelen lett. Erre a Kunisták Kezít meggyilkolták. Azon éjjel még négy összezördülés történt sebesülésekkel. Mint most S.-A.-Ujhelyről jelentik, e verkedések ügyében ott tegnap volt a végtárgyalás. Nagy érdeklődés mutatkozott; 80 vádlott és 50 tanu szerepelt. A törvényszék, tekintettel a heves választási mozgalmakra és az izgatott kedélyekre, csak kilencz vádlottat ítélte el 8-9 hónapi fogházra, illetve börtönre.

— **Három ember halála a kutban.** K o m á r o m b ó l írják: A komáromi vár erődítéséhez tartozó újszöny-pusztamonostori sánczokban július 21-én este nagy szerencsétlenség történt. A katonai kincstár ugyanis elrendelte egy régi befödött kutnak újból való használatba vételét. Szombaton délután kezdtek meg a munkát azzal, hogy kibontották a kutat s szalmával kifüstölték, mert irgalmatlan rossz, mocsaras, bűzös volt benne a levegő. Mikor este a munkások hazamentek, W i n d t m ü h l Károly kűmővesnek eszébe jutott, hogy szereszmájának egy részét a kutban felejtette. Egy K o v á c s nevű kőmives-inassal tehát visszament érte. Kovács szállt le először a kutba, hogy majd fölhozza a szereszmát, de nagy idő múlva sem tért újra vissza. Windtmühl tanament, nem tudván, mért marad lenn a gyerek olyan sokáig. Erre már nagy csomó ember verődött össze a kut körül s egy P o n t e k nevű bátor műszaki katona — mikor sem a legény, sem az inas nem jöttek föl, vállalkozott rá, hogy megnézi, mi a baj. Akkor ijedtek meg igazán, mikor a katona is lenmaradt a 80 méter mély kutban egy szó, egy hang nélkül. A közeli Werk-ekből (így hívják az erődítés egyes részeit) több tiszt jött ki a csoportosulásra s ezek rendeletére észszerű módon fogtak hozzá a mentéshez. Egy baka derekára kötelet kötöttek, kezébe csengetyűt adtak, s meghagyták neki, hogy minden létrafokon kiáltás el magát. A baka háromszor-négyszer kiáltott, de aztán elhallgatott s csak a csengetyű hangzott hallkan a kutból. A bakát gyorsan felhúzták: már alig volt benne élet. Végre hosszas fáradozás után a kutból gőzavattyúval kiszivattyúzták a levegőt s az így megtisztított mélységben ott találták mind a három lezállott embert holtan. Valószínűleg a kutból fejlődött mérges gázok ölték meg őket. Windtmühlnek neje és hét gyermeke maradt.

— **Pályázatok.** Aljegyző a deveçeri járás-bírósnál 2 hét. — jegyző a kolozsvári törvényszéknél 2 hét. — albiró a magyar-láposi járás-bírósnál 2 hét. — jegyző a m.-vásárhelyi törvényszéknél 2 hét. — jegyző a szegedi törvényszéknél 2 hét. — kir. közjegyző Kisvárdán 8 hét.

TÁVIRATOK.

Festetich gróf hivatal foglalása.

Budapest, július 26. (Saj. tud. távirata.)
Festetich ma átvette a földmívelési miniszteriumot. *Lelkes éljenzéssel fogadták a a tisztviselőket, s nevükben Miklós államtitkár üdvözölte az új minisztert. Festetich támogatásukat kérve kijelentette, hogy azon igyekezik, miszerint az ipar érdekeit összeegyeztesse a mezőgazdasággal, hogy a közgazdasági állapotokat így előbbre vigye. Megismerkedett az osztályvezetőkkel s zajos éljenzés között bevonult hivatalába.*

A primási javak.

Budapest, július 26. (Saj. tud. táv.) Eötvös báró kultuszminiszternek a hercegprimásnál Balatonfüreden tett legközelebbi látogatása alkalmából azon hírt került a lapokba, hogy a kormány a primási birtokok bérbeadására vonatkozó szerződést jóváhagyta. Ez nem felel meg a valóságnak. A miniszter a haszonbérleti szerződés kérdésében még egyáltalán nem döntöhetett, mert a hercegprimás még végleg nem is fejezte ki erre vonatkozó kívánóságát.

A jövő évi ujonczjutalék.

Budapest, július 26. (Saj. tud. táv.) Az 1895. évi ujonczjutalékot a honvédelmi miniszteriumban összeállították. Az idei ujonczozás oly kedvező volt, hogy jelentékeny felesleg is van. Az idén hiány csak a zágrábi honvédkerületben van.

A martyrok berukkolása.

Szeged, július 26. (Saj. tud. távirata.) Tegnap Ratiu, ma Gyulafehérvárról Patricia és Rubin indult Szegednek a büntetés megkezdésére. A napokban külföldre szökött Broten kívül a memorandum elítélte mind bekerülnek Szegedre.

Csődbe jutott sportsmann.

Szabadka, július 26. (Saj. tud. táv.) A törvényszék elrendelte a csődöt budafalvi Vermes Lajos ismert sportsman összes vagyonára. Adósságai negyven millióra rugnak, ennyi értéket képviselhetnek aktívái is. Vermes építő szenvedélyének áldozata.

Biztosító társulatok sztrájkja.

Berlin, július 26. (Saj. tud. táv.) Az összes itt székelő amerikai biztosító társulatok Poroszország területére kimondták a sztrájkot, ha bizonyos követeléseiket nem teljesítik.

Veszekedő képviselők.

Páris, július 26. (Saját tud. távirata.) Clemenceau, kit tegnap a képviselőház vitája folyamán Deschanel a vitába vont, a Justice-ban igen heves választ tett közvé. Deschanel reggel kihivatta Clemenceaut.

A párisi nagykövetről.

Páris, július 26. (Saj. tud. táv.) Hir szerint Hoyos oszt. magy. nagykövet többé nem tér vissza állomására.

A szultán testvére elfogva.

Fez, július 26. (Saj. tud. távirata.) A szultán ide történt megérkezése után testvérét Mulejt, és környezetét az összeesküvésben való részvétel miatt elfogatta.

A kolera terjedése.

Varsó, jul. 26. (Saj. tud. távirata.) A varsói kormányzóságban tegnap 287-en megbetegedtek kolerában, 125-en elhaltak. Még borzasztóbban dühög a járvány a vadon és palietzi kormányzóságban.

KÖZGAZDASÁG.

Arad vámszedési joga.

— A kereskedelemügyi m. kir. miniszter által folyó évi 49.155. sz. a. Arad sz. kir. város közeletvámszedési jogának meghosszabbítása tárgyában kiadott engedélykirat. — (Folytatás.)

II. Engedélyesnek a vámszedési jog gyakorolhatóságával járó felelősségét, kötelezségeit és feladatait a következőkben határozom meg:

1. Az engedélyes az 1890. évi I. t.-cz.-ben foglalt határozatok szerint és büntetések

terhe alatt, senkitől és semmi oly dologért, a kire és a melyre a vámdíjak fentebbi jegyzékében fizetési kötelezettséget nem állapítottam meg, ugyszintén azektól sem, a kik az alábbi pont szerint vámentesek, sem pénzt, sem pénzürtéket nem követelhet és nem fogadhat el.

2. Az 1890. évi I. t.-cz értelmében köteles az engedélyes, a vámtárgyat állandóan jókarban tartani, szükség esetén újból építeni, ellenkező esetben ellene, az idézett törvény határozatai fognak alkalmaztatni.

3. Minthogy a vámszedést a közforgalom érdekében engedélyezem, feladatává teszem az engedélyesnek, hogy a vámtárgyak fentartása által ezt az érdeket szolgálja, e végből kötelessége lesz, a közforgalom akadálytalan gyakorolhatása céljából valamint a közbiztonság szempontjából szükséges intézkedéseket megtenni.

4. A befolyó vámjövedelem másra, mint a vámtárgyak fentartására és helyreállítására, vagy esetleges újból való építésének, kövezésének költségeire, nem fordítható, azért a vámbevételekről és kiadásokról vezetett zárszámadás minden év végén a város törvényhatósági bizottságának közgyűlésében tárgyalandó, s hozzám átvizsgálás végett, a közgyűlési határozattal együtt évenként felterjesztendő.

III. A vámenteségeket az 1890. évi I. t.-cz. 99. §-ára való tekintettel következőleg állapítom meg:

A) A sorompóknál a városba való bejövétel alkalmával szedendő vámdíjak fizetése alól mentesek a következők:

1. A királyi uralkodóház minden tagjának és udvartartásainak fogatai, állatai.

2. A királyi udvarhoz és közvetlen kíséretéhez tartozó járművek és fogatok.

3. Az idegen hatalmasságok követeinek, képviselőinek fogatai és állatai.

4. A fegyveres erőhöz tartozó, vagy annak szolgálatában álló egyének, nemkülönben mindazon fogatok (ideértve a kirendelt községi előfogatokat is) és állatok, melyek a fegyveres erő szükségleteinek szállítására használtak. Ha az egyének vagy szállítási eszközök katonai minősége külsőleg felismerhető nem lenne, — megfelelő hatósági igazolvánnyal kell birniok. Ide értetnek a községi előjárók által sorshuzás, ujonczállítás vagy ellenőrzési szemle alkalmával tett utazásoknál használt fogatok és állatok is.

5. Az állami és törvényhatósági tisztviselőket, továbbá a közbiztonság fenntartásával megbízott hivatalos közvegeket, a pénzügyőröket, a fegyenczekeket, foglyokat, tolonczokat és azokat kísérő személyeket, távirtdai különczöket szállító fogatok és állatok.

6. Az állami javak általában s az azokat szállító fuvarok és állatok. Ide értve az állami adót szállító községi előjárók által ezen működésük alkalmával használt fogatokat és állatokat is.

7. A m. kir. postát szállító fogatok, lovak, szállítmányok.

8. Állami, törvényhatósági vasuti állomáshoz vezető községi közlekedési és községi utak és azokon lévő műtárgyak építésével és jókarban tartásával, vagy ezen teendők ellenőrzésével megbízott közvegeket szállító fogatok és állatok azon vámtárgyakon, — melyekre hivatalos tevékenységük kiterjed.

9. Mindazon fogatok, melyek az állami vasutak, állami, törvényhatósági vasuti állomáshoz vezető községi közlekedési vagy községi utak és azokon lévő műtárgyak építésére és fentartására, továbbá az árvédelem biztosítására szükséges anyagot szállítanak.

10. A 4., 5., 6., 8. és 9. pontokban említett vámentes személyeket és tárgyakat szállító magánfuvarok vámentességüket turesen viszatértükben is élvezik.

11. Az országos vagy községi közmunkát teljesítő egyének és fuvarok és állatok.

12. Hivatalos működésben eljáró s egyházi jelvényvel ellátott lelkészek fogatai és állatai.

13. Temetkezési meneteknél és bucsujáratoknál használt állatok és fogatok, ha a menet csoportosan és egyházi jelvényvel vonul.

14. A templom, iskola és paplak építésére ingyen kiszolgáltatandó fuvarok.

15. Közveszély (hófuvas, árvíz, tűz stb) esetében az előjáróság által az 1886. évi XXII. t.-cz. 136. §-a alapján kirendelt közerő, tűz-

vész, árvíz vagy háboru idején a mentők, menekülők fogataikkal, állataikkal.

16. A tűzoltók, mentők és fogataik, midőn a vész, illetve szerencsétlenség helyére sietnek, vagy onnan visszatérnek.

(Folytatás következik.)

— Budapest-közbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi július hó 24. Hízott sertésárak: I. Magyar első rendű: I. Öreg nehéz (páronként 400 kilon felüli súlyban) 41.—42. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 41.5—42. — krig. Fialat nehéz (pkint 320 kilon felüli súlyban) 42.5—43. krig. Fialat közép (pkint 251—320 kigr. súlyban) 42.5—43.5 krig. Fialat könnyű (pkint 250 kigr. terjedő súlyban) 43.5—44. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilon felüli súlyban) 41.—42. krig. — Közép (pkint 220—280 kigr. súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (pkint 220 kigr. terjedő súlyban) 43.—44. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kigr. felüli súlyban) 42.—42.5 krig. Közép (páronként 220—260 kigr. súlyban) 42.—43. krig. — Könnyű (páronként 220 kigr. terjedő súlyban) 41.5—42.5 krig. Sertésletés szám 1894. július hó 23-án volt készlet 187,766 darab. 1894. július hó 24-én felhajtott: 2218 drb. 1894. július 24-én elszállított: 1964 drb. 1894. július 25-én maradt készletben 188,820 drb. — A hízott sertésüzletirányzata: Könnyű áru keresett.

Szeszűlet.

— Július 26. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyors szesz 54.75. kicsh. yben 55.— noródo mélikül. per 100 liter % beleértve 36 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözede.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, július 26. d. u. 5 óra.

F. a. j.		Irányt	100 kg. ár	frttól	frtig
Buza bányási uj			6.45	6.75	
Buza tiszavidéki			6.50	6.80	
Buza pestvidéki			6.45	6.80	
Buza fejemgyei			6.45	6.80	
Buza bácskai			6.55	6.85	
Roze uj, I-ső rendű			5.—	5.06	
Roze uj, II-od rendű			4.85	4.95	
Arpa takarmány					
Arpa égetni való					
Arpa sörfőzdei					
Zab			6.95	7.20	
Tengeri bányási					
Tengeri másnemű			5.35	5.40	
Káposzta-repoze bányási			9.10	9.60	
Köles					
Buza szept.-okt.			6.78	6.75	
Buza márc.-ápr.			7.11	7.13	
Buza máj.-jun.					
Roze szept.-okt.			5.11	5.13	
Tengeri jul.-aug.			5.34	5.36	
Tengeri aug.-szept.			5.34	5.36	
Tengeri októberre					
Zab márc.-ápr.					
Zab szept.-okt.			5.98	5.98	
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.			9.50	9.55	

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktözsden.

Budapest, 1894. július 26.

Magyar aranyjárdék 4%	121.30
Magyar koronajárdék 4%	96.—
Magyar arany 4 1/2%	127.50
Magyar ezüst 4 1/2%	102.50
Magyar keleti vasut 1876.	124.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	95.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	96.—
Magyar nyerevény-sorsjegy kölesön	151.—
Tizaszabályozási és szegedi kölesön	143.—
Osztrák papirjárdék	98.50

IDEGENEK NÉVSORA.

— Július 26. —

Fehér Kereszt szálloda: Kőstler Alajos kereskedő Temesvár. Hoitsy Pál országgyűlési képviselő, Budapest. Klauercher Péter kereskedő, Budapest. Szilvássy Aladár né birtokosné, Buttyin.

Arany Kulcs szálloda: Schuch János mészáros, N.-Komlós. Lehner József vendéglős, Nagyikinda. Orslinger Sámuel érczöntő, Békés-Gyula. Polczner János tisztviselő, Lippa. Nagy János ácsmester, Pankota. Boroh Péter mészáros, Ooster. Kiss Géza magánzó, Zám.

Vasúti szálloda: Harter József tanító, Kis-Komlós. Harsági L. hivatalnok, Kolozsvár. Klein Gyula kereskedő, Makó. Kaufmann János kereskedő, Sajtény. Hoffmann Mátyas nyugalmazott tanító, Gyertyámos.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Egy jó nevelésü fiu

TANULÓNAK

felvétetik az „Aradi nyomdatársaság”
könyvnyomdai intézetében, Fő-ut 51.

1513/1894. pm.

686. 3 | 3

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy 700 frt évi fizetéssel kapcsolatos irodai segéd-tisztai állás választás utján betöltendő lévén, azokat, akik ezen állást elnyerni óhajtnak s az 1883. évi I. t.-cz. 19. §-ban megjelölt minősítéssel bírnak felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám a f. évi augusztus hó 7-ig bemutassák.

Arad, 1894. évi július hó 14-én.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi május hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,28	5,55	4,37
Kétegyháza	2,54	6,18	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,55	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,48	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,16
Lökösháza	12,14	8,49	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,25	11,46	3,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30

Erdély felé.

	d. n.	reggel	d. n.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	—
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Györök	3,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	—
Konop	—	8,00	5,56	—
Berzova	—	8,14	6,12	—
Tótvár	—	8,38	6,41	—
Soborsin	—	8,56	7,00	—
Piski	—	11,04	10,11	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,18	—
Tövis érkezik	—	1,20	11,40	—

Erdély felől.

	éjjel	este
Tövis indul	3,19	1,35
Gyulafehérvár	3,48	2,14
Piski	5,35	3,59
Soborsin	8,21	6,28
Tótvár	8,40	6,42
Berzova	9,09	7,07
Konop	9,25	7,24
Radna-Lippa	9,58	5,47
Paulis	10,11	6,02
Györök	10,25	6,18
Glogovác	10,48	6,47
ARAD érkezik	11,00	7,00

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	5,18	4,35
Sofronya	5,31	4,57
Kurtics	5,44	5,17
Lökösháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	7,04	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4,29	—
Csaba	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,24
Kétegyháza	7,40	7,47
Lökösháza	7,59	8,14
Kurtics	8,17	8,38
Sofronya	8,30	8,58
ARAD érkezik	8,45	9,10

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	6,25	11,35	5,58
Uj-Arad	6,48	11,59	6,09
Németságh	7,05	12,24	6,27
Vinga	7,32	12,52	6,46
Orczifalva	7,48	1,09	6,58
Merozifalva	8,03	1,25	7,09
Szt.-András	8,19	1,44	7,21
TEMESVÁR érkezik	8,42	2,10	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. n.	este
TEMESVÁR indul	8,00	1,12	8,15
Szt.-András	8,20	1,41	8,45
Merozifalva	8,34	1,59	9,05
Orczifalva	8,45	2,15	9,11
Vinga	9,02	2,40	9,46
Németságh	9,17	2,57	10,07
Uj-Arad	9,34	3,30	10,30
ARAD érkezik	9,44	3,44	10,57

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisjenő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,36	8,11
Sikló	9,51	7,26
Otlaka	10,5	8,40
Elek	10,23	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. n.
KÉTEGYHÁZA indul	5,17	3,03
Elek	5,30	3,23
Otlaka	5,40	3,36
Sikló	5,51	3,50
Székudvar	6,03	4,06
Kisjenő-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,14	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarás-major	7,17	8,42
Nesze	7,25	8,52
Kovácsháza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,33
M.-Bodzás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,08
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,55	10,30

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3,00	5,16
Bánkut	3,22	5,36
Megyes-Bodzás	3,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovácsháza	4,25	6,23
Nesze	4,39	6,35
Kamarás-major	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. n.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,23	4,49
Pécska	5,43	9,38	5,13
Battonya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagylak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,26	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10

Szeged—Arad.

	d. n.	este	reggel
SZEGED indul	2,20	6,00	3,00
Kis-Zombor	3,12	6,46	4,08
Makó	3,35	7,05	4,50
Apátfalva	3,55	7,24	5,15
Nagylak	4,02	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,17	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,08	8,28	7,00
Tompa	5,32	8,50	7,27
Battonya	5,45	9,02	7,42
Pécska	6,10	9,28	8,10
Szt.-Tamás	6,23	9,39	8,24
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. n.	d. n.
ARAD indul	6,40	5,23	12,30
Ótvenes	6,58	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,19	6,02	1,36
Világos	7,48	6,29	2,39
Muszka-Magyarád	7,53	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,44	7,27	4,43
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,33
Almás-Alcsill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,20	9,02	8,00

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. n.
GURAHONCZ indul	4,15	3,00
Almás-Alcsill	4,32	3,17
Borossebes-Buttyin	5,02	3,47
Bokszeg-Beél	5,31	4,16
Borosjenő	5,56	4,41
Apatelek	6,06	4,51
Pankota	6,45	5,29
Muszka-Magyarád	6,51	5,35
Világos	6,58	5,42
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30
Ótvenes	7,50	6,35
ARAD érkezik	8,08	6,52

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,55	8,35

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Miskolcz

15213/II. sz.

3-3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Miskolcz állomása mellett munkás telepen 18 lakással bíró 4¹/₂ munkás lakház kiépítésének biztosítására ezenel nyilvános verseny tárgyalás hirdettetik.

A tervek, a költségcszámítás, a szerződési és ajánlati minta, ugyszintén a pályázati feltételek a miskolczi üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályában, Szemere-utca 29. sz. I. emelet a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A munkára teendő ajánlatok legkésőbb 1894. évi július hó 30-án déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Az ajánlat 50 kros, a hozzátartozó mellékletek pedig ivenkint 15 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve és a borítékon a következő felirattal ellátva nyújtandók be:

„Ajánlat a miskolczi vasuti munkás telepen építendő munkás házakra.”

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon azaz 1894. évi július hó 29-én déli 12 óráig 1100 frt azaz egyezeregyszáz o. é. frt bantpénz teendő le a miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

As értékpapírok számítandók a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam 90%-ával számítva, de soha névértéken felül.

Csak ideje korán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

A beérkező ajánlatok el vagy el nem fogadása iránt a miskolczi üzletvezetőség fenntartja magának a szabad döntési jogot.

Miskolcz, 1894. július hó 17-én.

Az üzletvezetőség.

687 | 1894. gazd. sz. 702. 1-3

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a tűzör-ségi laktanya épületében lévő pinczének f. évi szeptember hó 15-től egy vagy több évre való bérbeadása iránt f. évi július hó 30-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: évi 170 frtnyi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők. Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi július hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Aradon.

16063/94. I. szám.

673. 2-3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Gyulafehérvár állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázat hirdettetik.

A bérlet 1895. évi január hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1897. évi december hó 31-ig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a borítékon „Ajánlat a gyulafehérvári pályavendéglő bérletére” felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve f. évi november hó 20-án déli 12 óráig az alulírott üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Bánompénz fejében 100 azaz egyszáz o. é. forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi november hó 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon

leteendő. Takarékpénztári betétkönyvek letétyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik. Arad, 1894. évi július hóban.

Az üzletvezetőség.

14863/894.

2-3.

Hirdetmény.

Az Oroszországban újban nagyobb mérvben terjedő és Galicziában és Bukovinában felmerült kolera esetek alkalmából a nagymélt m. kir. belügyminiszter ur által 58167/894. sz. a. kiadott körrendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy mindazon szállodások, vendéglősök, valamint magán felek, kikhez Oroszországból, Galicziából, Bukovinából és Porosz-Sziléziából utasok érkeznek, kötelesek azt a kapitányi hivatalnál azonnal bejelenteni, s ha az ily utazókban kolera gyanus tüneteket (hasmenést, hányást) észlelnének, azt szintén a kapitányi hivatalnak, vagy a kapitányi hivatal által az utas egészségének megfigyelésére kirendelt hatósági közegnek haladéktalanul bejelenteni, mert az ebbeli mulasztás, mint hőzegészségügyi kihágás fog büntettetni.

Arad, sz. kir. város tanácsától 1894. évi július hó 18-án.

A városi tanács.

9666/894.

693. 3-3.

Végzés.

A város területén egy gazdátlan kutya kóborolt, mely három embert harapott meg s a gyep téren, hova kiszállítottatott elhulván, rajta a veszettség kór állapotot meg, miért is az 1888. évi VII. t.-cz. 68. §-a s a 40,000/888. sz. magas rendelet 188. §-a alapján Aradváros területén a kutya kóborlását vagy szájkosárral ellátva pórázon vezetését 1894. évi július hó 18-tól augusztus hó 28-ig terjedő 40 napra elrendelem.

Erről a város közönségét tudomásvétel és alkalmazkodás végett azzal értesitem, hogy a kitett idő alatt szájkosár nélkül járó kutya elfogatni és a gyep téren megsemmisíteni fognak, míg a tulajdonos a hivatkozott törvény 154. §-a alapján büntettetni fog.

Arnd, 1894. július 18.

Sarlot Domokos
főkapitány.

493/1894. pm. 2-3.

Hirdetmény.

Az első aradi gyártelep részvénytársaság Sága külvárosban fekvő szeszyára vizeinek a Holtmaros — most már élőviz-csatornába való levezetésére szolgáló, a nevezett külvárosi Eke-utcán a városi téglaverő helyeken átvonuló, fából tervezett csatornából álló vízi művek létesítésére engedélyért folyamodván, ezen kérvényt a hozzá csatolt tervekkel, valamint ezen tervekre tett szakértői véleményekkel, úgy a kulturmérnöki hivatal észrevételeire a kérvényző által bemutatott nyilatkozattal együtt 1894. évi július hó 25-től augusztus hó 25-ig terjedő 30 napra hivatalos helyiségemben közszemlére kiteszem.

Egyidejűleg a kérvény tárgyalására 1894. évi szeptember hó 17. napjának d. e. 10 óráját határidőül, tárgyalási helyül pedig Arad sz. kir. város székházának tanács termét kitűzöm.

Egyidejűleg mindazokat, a kik a kérdés alatti vizium által érdekeltek, felhívom, hogy a mű létesítése ellen netáni ellenvetéseiket akár a közszemlére való kitétel alatt írásban, akár a tárgyalás alatt szóval annál inkább előadják, minthogy ellen esetben a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Aradon, 1894. évi július hó 19-én.

Salacz Gyula

kir. tanácsos. polgármester.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatársaság” könyvnyomdájában.

13922/1894.

3-3.

Hirdetmény.

A nagymélt. földművelésügyi m. kir. Miniszterium 38510/894. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy az a gazdaközönség mely mint tulajdonos vagy bérlő a folyó 1894. évben Arad város külhatárában buza, rozs, vagy árpa vetéssel birt és a vetésekben a hesszeni légy fellépett, akár learattattak e vetések, akár pedig még állanak, kötelesek az ily buza, rozs és árpavetéseket vagy azok tartóit folyó évi július 31-ig alászántani, mert ellenkezésetben felelősségre fognak vonatni.

Ugyancsak a hesszeni légy által okozandó károk megóvása tekintetéből figyelmeztetik a gazdaközönséget, hogy csak az őszi vetések tekinthetők a hesszeni légytől megvédetteknek, a melyek későn (okt. 6-8 tól kezdve) vették.

Arad 1894. évi július hó 11-én.

A városi tanács.

689 | 1894. gazd. sz.

704. 1-3.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a közlegelőbeli 3. számú eddig Vajkó József és társai által hasznbérrelt 130²⁶⁴/1110 holdnyi szántóföldnek 5 holdas parcellákban való bérbeadása iránt folyó évi augusztus hó 6-án d. e. 9 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: holdanként évi 15 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási-ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi július hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

688 | 1894. gazd. sz.

798. 1-3

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a járványkórház telepen lévő összes épületeknek fedélszatornával való ellátása iránt f. é. július hó 30-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 348 frt 90 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi július hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Aradon.

17595/III. szám.

1-3.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszszük, hogy Csaba állomáson f. hó 30-án reggeli 9 órától kezdve a vonalunkon kézbesíthetetlené vált árúk és feleslegat képező tárgyak nyilvános árverés útján eladatni fognak. Nevezetesen: hajlított faszékek, divány, állvány, pamut hulladék, szappan, czukorka, ruhanemű, cognac, bor, likör, festék, enyv, csiriz, olaj, bőrkenőcs, faszög, tengeri morzsoló, márványlap, dörzskő, edény, kézműáru, sertésbőr, toll, szalmapapír, üres zsák, kovács szén stb. stb.

Ezen árverésre a t. cz. közönség tisztelettel meghívatik.

Arad, 1894. július hó 20.

Az üzletvezetőség.